

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an ..... 24 Lei
Pe jumătate ..... 12 Lei
Un număr ..... 50 bani.

Iese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin.**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 2 Lei a doua și a treia oră 1.50 Lei

Sărbătoarea Unirii.

— Sămburele unirii celei mari din zilele noastre. —

Astăzi, Duminecă, în 24 Ianuarie vechiu, se împlinesc 62 de ani, de când, celea două țărișoare românești dela Dunăre, s'au unit într'o singură țară, închiegând sămburele României de astăzi, care ne cuprinde pe toți. În anul 1859, pe la mijloc de iarnă, ca acum, părinții Muntenilor și ai Moldovenilor, simțindu-se fiii unuia și aceluișor popor, și-au întins mâinile frățește și sau îmbrățișat cu căldură ca nește Români ce erau, spre a nu se mai despărți veac de veac!

Înainte vreme ei trăiau despărțiți, care de care cu voivozii, cu oștile, cu granițele și cu năcazurile lor. Erau puține și unii și alții. Și se svârcoliau în lume unii la Miazăzi, alții la Răsărit, cu steaguri și cu steme deosebite, însă cu același dușmani deopotrivă de lacomi. Acelaș Turc îi împilă și pe Munteni și pe Moldoveni, precum acelaș Neamț austriac și acelaș Rus pravoslavnic îi sugrumau cu dragostea, silindu-se să-i mântuie de pe fața pământului de prea mare iubire. Erau încinși bieții de ei în cercul de fier al unor vecini hrăpareți, cari își puseseră în gând să-i înjuge pentru totdeauna în jugurile lor de stăpâni ai Răsăritului.

Și tocmai când celea două Principate ajunseseră să se clatine mai tare din slabele lor temelii roase de străini, își plecă Dumnezeu urechea spre graiurile de rugăciune ale Neamului românesc și le zori patrioților de atunci gândul de unire, pe care o înfăptuiră prin alegerea de domn a lui Vodă Alexandru Ioan Cuza I., cerut de amândouă țărișoarele oropsite.

Unirea dela 1859 se făcu prin marca înțelepciune și prin învăpăiata dragoste de neam a tuturor celor buni de atunci. Boerii din amândouă țările își daseră mâinile cu arhierii, cu boerinașii, cu orășenii și cu țaranii, convingându-se în curgerea atâtor vremi grele de mai înainte, că binele lor nu-l vreau nici Turcii nesătuli, nici Austriecii vicleni, cu atât mai puțin Rușii, cari cu o mână își făceau cruce, iar cu cealaltă învăteau gârbacele plumbite pe spatele fraților întru Hristos.

Vasile Alexandri, boierul cu dragoste de neam își puneă sufletul întreg în „Hora Unirii”, zicând:

*Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inima română
Să neartim hora frăției
Pe pământul României.*

Iar săteanul *Moș Ioan* Roată se dumirea de pil-

duirile bărbaților cu carte și eră bucuros și dansul peste măsură de „unirea” cea dătătoare de tărie.

Așa s'a făcut „Unirea” dela 1859, pe care o doareu, afară de ai noștri, doar' singuri Francezii, cu marele lor împărat Napoleon al III-lea.

Unirea dela 1859 a fost numai o schinteie din visul cel mare al strănepoților lui Traian de neam *râmănesc* și au trebuit să mai treacă tocmai 59 de ani, ca în 1918 să se întâmple unirea cea mare a zilelor noastre, când Ardeleanul s'a unit cu Munteanul, cu Moldoveanul, cu Basarabeanul și Bucovineanul, ca să fie iarăși împreună, precum fuseseră sub steagurile vulturești ale Romei străbune.

„*Plăcut lucru este a fi frații împreună*». Și cu adevărat mare trebuie să fie bucuria noastră, a tuturor celor de viță românească, găsindu-ne uniți în hotarele aceleiaș mândre țări.

Astăzi, când sărbătorim pomenirea începutului unirii celei mari doar' o singură rugăciune mai avem de îndreptat spre pragurile lăcașului dumnezeesc, rugăciunea aceluiăș cântăreț-proroc dela 1859, a lui Vasile Alexandri, care mai zicea, tot atunci:

*Iarba rea din holdă piară
Piară dușmanii din țară
Ca 'ntre noi să nu mai fie
Numai flori și omenie!*

DE PRIN SATE.

Din Comloșul-bănățean.

Se știe, că stăpânii noștri din vremea războiului, ne-au lăsat bisericile fără clopote, ca să poată făuri cât mai multe arme, pentru stingerea vieților omenesti. Din clopotele, cari aveau menirea să vestească credincioșilor începerea sf. slujbe sau să vestească trecerea la cele eterne a cutărui credincios, s'au făurit ghiulele împărțitoare de groază și moarte. Bisericile cu câte 4—5 clopote au rămas cu un clopot — sau prelângă protecție — cu două. Biserica gr. cat. din Comloș încă nu a fost cruțată și cum nu aveau nici un protector, a rămas cu cel mai mic clopot din cele trei, câte le avea.

Voința însă învinge piedicele și însuflețirea nu cunoaște greutate. Corul bisericesc gr. cat. din loc, de sub conducerea învățătorului Valer Besu, a dat dovadă, că poporul acesta românesc nu a părăsit virtuțile, cari îl caracterizau în vremurile de restriște și e gata ori când să facă orice jertfe, pentru înaintarea bisericii sale, pentru prosperarea neamului său. În Comloș la biserica gr. cat. în fiecare sărbătoare, ba chiar și Dumineca, sf. Liturgie e cântată de cor, imormântările, cununile se fac aproape numai cu corul și astfel s'a dezvoltat și întărit în membrii acestui cor simțul de solidaritate, ceea-ce în ziua de azi nu se găsește prea des.

Acest cor a hotărât cu mare însuflețire, că și anul acesta ca și în ceialalți ani vor aranjă concert, dar anul acesta vor da întreg venitul fondului pentru procurarea clopotelor în locul celor rechiziționate, vor colinda, vor da serenade tot pentru augmentarea acelui fond. Astfel au colindat coriștii în seara ajunului, de Crăciun, adunând

Cum stă lumea și țara?

Deschiderea Parlamentului.

Statul cel mare al țării, Parlamentul, s'a deschis în ziua de 25 Ianuarie, după ce deputații și senatorii petrecuseră sărbătorile Crăciunului și ale Bobotezii pe la vetrele lor.

Guvernul s'a grăbit să înfațișeze Corpurilor Legiuitoare două planuri de legi foarte însemnate, pe cari țara le așteaptă acum aproape de doi ani și mai bine. Anume:

1. *Proiectul de lege despre reforma agrară* (treaba cu împărțirea pământului) înfațișat spre desbatere în Senat.

2. *Proiectul de lege despre alegeri*, înfațișat în Adunarea Deputaților.

Până acuma n'au ajuns însă la rând nici unul nici celalalt, decât că au fost trimise la comisii și la secțiuni din sânul Parlamentului, apoi numai după ce se vor cerne acolo, vor ajunge la pertractare în fața Parlamentului întreg.

Incolo, Adunarea Deputaților s'a ocupat cu plânsori și cu schimburi de vorbe între conducătorii politici, cari au multe de-ași lămuri între sine.

Senatul tot cam acelaș lucru l-a făcut, afară doar' că a desbătut anumite treburi ale Universităților (școlilor celor mari).

*

Izbânda Țărăniștilor.

La alegerea de senator, care s'a ținut de curând în București, adică în județul Ilfov, a ieșit ales omul partidului țăărănișt anume: *Const. Dobrescu*.

Au mai fost candidați dnii *Vintilă Brătianu*, liberal, și *Pompei*, din partea averescanilor.

Infrângerea pe care a suferit-o partidul guvernului, tocmai în mijlocul țării. la Ilfov, are răsunet mare în mersul politicei.

*

Un glas din America despre America.

Un sas din Ardeal, care trăiește astăzi în Cleveland, trimite unei gazete săsești din Sibiu o scrisoare mai lungă, în care arată stările din America și îndeamnă pe Sași să nu care cumva să mai plece cineva spre „țara făgăduinții”, fiindcă nu mai plouă dolari nici pe-acolo, ci e trudă și amar. Iată, ce scrie sasul:

— *In Cleveland sunt peste 100,000 (una sută de mii) de muncitori fără lucru și cei mai mulți dintre aceștia sunt emigrați (adică veniți din alte părți ale lumii), căci războiul a avut ca urmare ura Americanilor față de străini. Cel care își va vinde*

frumoasa sumă de 2046 Lei și anume dela: Dr. Ștefan Pascu 500 Lei, Ioan Pascu tin. 500 Lei, Iosif Pascu 500 L., Toma Ciolac 100 L., Gheorghe Ciocoș 100 Lei, Petru Gropșorean 100 L., Ioan Bodocan protop. 50 L., Vich. Polverejan 40 L., Ioan Bălan 30 Lei, Ioan Pascu bătrân, N. Frățilă subcomisar de poliție, Vichente Stanciu, Gheorghe Păcurar și Șt. Grozescu câte 20 L., Sima Dogariu 15 L., Moise Păcățian 11 Lei.

A doua zi de Crăciun seara s'a aranjat un frumos Concert împreună cu piesă teatrală sub conducerea D-lui Valer Besu, care a succes foarte bine și pe lângă succesul moral s'a realizat și un succes material peste așteptare. Cu ocaziunea aceasta au binevoit a suprasolvi: Vichente Fleșer 80 Lei, M. Buchecker 70 L., Di Ioan Bodocan protop. 60 L., Vichente Stanciu 40 L., Constantin Brudiu 30 L., Toma Ciolac, Gheorghe Păcurar, Ioan Chiroid, A. Ștefănescu, locot., câte 20 L., Gligor Ciolac 15 L., Dr. Șt. Gioroian protop. Nicolae Apostol, George Nartea, Nicolae Păpovici, Valere Băloș, E. Boroievici I. Tausch, Gheorghe Iliu, Petru Engelman, F. Burian câte 10 L., Ștefan Ureche, Traian Cioca și I. Mesman câte 5 L., I. Ristici 7 L. și V. Grozescu 4 Lei laolaltă 586 Lei, care sumă adausă la venitul curat al concertului dă suma de 2731 Lei.

Tot în acest scop, în presara sf. Ioan Botezătoriiul s'au dat serenade credincioșilor cu

numele Ioan, cu care ocaziune au incurs 1015 Lei și anume Di Ioan Bodocan prot. 50 Lei, Ioan Cumpănaș 100 L., Ioan Ciolac 100 L., Ioan Polverejan 100 L., Ioan Pascu tin. 100 L., Ioan Bratu 100 L., Ioan Gropșorean (riciu), Ioan Grozescu și Ioan Croitor mic câte 50 Lei, Nicolae Croitor și Ioan Diroancă câte 40 L., Ioan Pascu bătrân, și Ștefan Grozescu câte 30 L., Ioan Ciolac, Ioan Vărădin câte 20 L., Savu Almăjan 10 L., Ioan Croitor bătrân 5 L., Eva Isac p. bărbatul Ioan mort 50 L,

Di Iosif Pascu a răscumpărat eununa la moartea mamei sale cu 500 L., iar frații Fumor ca gineri 160 Lei tot spre acest scop așa, că sumele aci înșirate și cu alte sume mai mici apropie frumoasa sumă de 8000 Lei.

Se vede, că însufleșirea ce poate face. Nu vorbe ci fapte ne trebuesc. *Un participant.*

Adunarea învățătorilor.

In săptămâna trecată au ținut învățătorii noștri din Ardeal o mare adunare în Cluj. Și-au spus acolo plângerile ce le au pentru greutatea traiului și-au cerut să li-se dea înapoi așa-numita „Casa învățătorilor”, în care se cresc la școlile cele înalte din Cluj copii săraci ai învățătorilor. Apoi au mai cerut, ca anul de școală a celor ce se pregătesc pentru dascălie să nu se împușineze, ci să rămână câți au fost mai înainte, adecă patru.

De-ale tinerețelor.

La fântână.

— »Stai în loc, îți spun cu bine
»Nu-ți mai bate joc de mine!
Mergi la Floare! ... Ea-i bogată...
— »Ce-i cu tine, astăzi, fată?
— »Nu-i nimic... Eu sunt săracă
Nu am sâr'un loc și-o vacă.
Floare?... are curte, casă,
Bani și haine de mătăasă...
— »Dacă are, — sale eil!
— »Bine-au văzut ochii mei!
— »Ce vorbești? Și ce-ai văzut,
»Spui?... Sau, de nu, te sâruti!
— »Sărută pe cin' și-a dat,
Mere, ieri, mai pe'nserat...
— »Ha, ha, ha! asta-i mânia?
— »Asta, da!... Să știi, că Miia
Onului mi-a spus...
— »Ce și-a spus?... aș vrea să știu!...
— »Că-ți umblă gura'n pustiu,
Mai întâi nu j-am crezut,
Pân'ce ochii-mi au văzut.
Când și-a dat ieri la porțiță
Mere, poate și gurită...
...Nu mai știu, că de rușine
S'a'nvârțit locul cu mine...
— »Dar și mie, de năcaz,
Imi stătū mârū'n grumaz.
Vream să merg, să nu mă'nec,
Ea nu mă lăsă se plec,
Pân'ce nu i-am spus solia:
Mă duc, m'așteaptă Sofia!
— Și la asta, ea, ce-a zis?
— »Nimica!... Dar s'a aprins

De ciudă și de năcaz

Ca paprica, în obraz.
Și-a plecat, ca o furtună,
Făr' de-a zice: sara bună!
— »Toadere! M'așteaptă mama,
Tu mai stai! Imi iau năframa!
Viu îndată. De-i plecă,
Mă supăr pe dumniata!«.

Petru O. Orlățanu.

Din popor.

Bădiță cu păr tăiat
Și azi noapte te-am visat
Că te-ai dus și nu mi-ai spus,
Jale mare m'a ajuns.
Și te-ai dus și m'ai lăsat
Inima mi-s'a stricat...
Măicuța mă pricepea
Cătră mine-așa zicea:
— De ce stai tu drag'așea?
Nici nu lucră, nici nu mîncă
Numai tot în dor te stângi?
Decât să te văz așa
Mai bine te-aș îngropă
La o gură de izvor
Să văz de cine și-e dor...
— Maică, de cine mi dor mie
Mi-e rușine să-ți spui tic,
Că mi-e dor de bădița
De mă doare inima!...

Din Veza

Anica Aron.

*

Frunză verde de pe spine
Nu știu ce-am făcut la lume
De nu-mi auz vorbe bune,
Fără rele mărunțele,
Dela prietenele mele.
Dela prietenele mele.
Fără rele și minciuni
Dela prietini cei buni.

*

Nu știu, codre, eu și tu
Mai avem noroc ori nu?
Codrule, tu poate iară
Inverzești la primăvară
Numai eu ori eăt trăiesc
Ce-am pierdut nu mai găesc:
Mi-am pierdut un mare bine,
Pe badea de lângă mine!

*

Codrule nu te lăsă
Să-ți ducă vântu frunza,
Și nu-ți lăsă crengile
Să-și scuture frunzele,
Ține-ți, codre, frunza bine
Să nu rămâi ca și mine:
Eu am pierd ce-am avut drag
Iar tu-ți pierzi frunza de fag,
Și te bat vânturile,
Ca pe min' gândurile!

*

Ai de grije cucule
Că te-or prinde fetele
Și țor smulge penele
Le-or duce în cîntălărie

C'acolo-i badea și scrie
Și scrie cu capu gol
Duce dorul măndrelor
Scrie foarte mărunțel
Pe frunză de stăjerel
Și scrie cu slova neagă
Să mă duc, că i-am fost dragă.
Din Cut.

*

Arză-te focul străin
Că nu și-e voia deplin
De și-aș face vinul tău
Nu mi-ai zice: dragul meu
De și-aș face vinul baltă
Nu-ți-e voia niciodată.

Din Nandra.

*

Strigături.

Măndruța cu casa'n colț
Șede și vinde negoț.
Mă dusei să târguiesc
Cu mândra să mă-ntălnesc
Târgui-i ce târgui-i:
Ochii mândrii ce-i negrii!

*

Nu vă, fete, supărați,
Că și voi va măritați,
Când or veni după voi,
Cu căruță cu doi cai,
Peste patruzeci de ai!

Din Cricău.

casa și pământul pentru a pleca în America va plânge după ea, căci drumul până acolo este prea costisitor azi și dacă sosind acolo va rămâne fără lucru, va blestema ceasul când a hotărât să-și părăsească țara.

Celea 40 %.

Guvernul a tot făgăduit, că va începe plățirea celor 40 la sută, pentru cari se daseră chitanțe la schimbul coroanelor. Am scris și noi despre lucrul acesta în mai multe rânduri, luând știrile dupăcum le prindeam din București.

Acum se pune un nou termen de începere a plățirii celor 40 la sută, anume: 10 Februar.

N'ar fi departe nici ziua aceasta, dar nădăjduim, că cel puțin acest termen va fi și ținut.

Gâlceava între Unguri și Austrieci.

În înțelesul marelui contract al păcii, austriecii au drept să cuprindă dela Unguri anumite ținuturi din partea apuseană a Ungariei celei vechi. Iar ungurii se împotrivesc și nu vreau să sloboadă acelea ținuturi. Austriecii au făcut plânsoare la Sfatul Păcii, care le-a trimis ungurilor o poruncă în scris. Inșă, fiindcă ungurii tot nu se înțeleg, acum e vorba, că austriecii își adună oștile la Wiener-Neustadt, fiind gata să sară cu puterea asupra ungurilor. Aceștia încă nu se lasă mai pe jos, ci adună și ei oștiri. Gâlceava de azi, ca mâne poate să treacă în păruială.

Foamete mare în China.

În mai multe ținuturi ale Chinei (cea mai mare țară din Răsăritul Asiei), din pricina, că în tot cursul anului n'a plouat de loc, peste treizeci de milioane de oameni suferă de foame, hrănindu-se numai cu rădăcini.

— **I-au pus grăpa în spate.** Tribunalul din Oradea mare a judecat la 3 ani închisoare pe notarul comunei Geca din Bihor, pentru că a bătut în cărți ajutoarele de război și banii pentru bucate ai satului. Suma mâncată de acel notar netrebnic trece peste o jumătate de milion.

Școală de viierit.

Parii și păruitul viilor.

Abia mai este o lună de zile până la începutul celui dintăiu lucru de primăvară în vie: **păruitul** (cărăuzitul). Viile celea tinere de 1—2 ani, cari au avut până acum ca razăm numai nește căpețele de pari de 60—100 cm. (1 m.) acum trebuie să capete pari (araci) noi, întregi și corăspunzători.

În viile bătrâne, roditoare, pari prea slabi, ori prea scurți trebuiesc înlocuiți cu alții.

Parii sunt un lucru de căpetenie la vie. Dacă, aceștia sunt prea slabi, când vița e încărcată cu rod, la cea mai mică suflare de vânt, parii se rup și vița cade la pământ. Și de pe vița, care a zăcut mai mult timp pe pământ, rar vei mânca strugur dulce. Pe vițele aceste le prinde mai întâiu peronospora, de pe cari se ridică apoi și pe celea cari stau sus.

Din pricina aceasta, să ne îngrijim din bună vreme de pari buni și întru toate corăspunzători.

Parii cei mai buni sunt *parii de brad, de acaș sau salcâm*, întregi ori despicați și cei de *stejar, despicați*. În lipsa acestora ne folosim de parii, cari îi avem și costă mai puțin: pari de stejar tinăr de 8—10 ani, de salcâ, alun, carpeni și alții.

Lucru de căpetenie e, ca parii să fie destul de lungi și destul de groși. Nouă, Ardelenilor, cari ne cultivăm viile după *felul propriu de cercuire*, ne trebuie pari lungi de 250—300 cm. și groși în diametru de 25—3 cm. Sălăjenilor, Crișenilor și Bănățenilor și altora, cari își cultivează viile după *moda, tufă cep scurt, cep lung, ori punte*, le trebuie pari mai scurți de 160—200 cm.

Alt lucru, ce se cere la pari este, ca ei să fie bine uscați. Tăiași, curățiți de coaje și ascuțiți cel puțin cu un an înainte de a-i folosi. Parii verzi și necurățiți de coaje, se strâmbă și pleacă la pământ, se coc și putrezesc curând. Ei nu țin mai mult de 1—3 ani.

Fiind parii așa de scurpi, trebuie să avem în vedere și să-i lucrăm așa, ca să-i putem folosi, cât de mult. Aceasta va fi însă numai atunci, când înainte de a-i implanta la butucul viței, îi vom oțeli.

Oțelirea (impregnarea), gudronarea parilor se face în trei chipuri: cu *cătran* (carbolineu), cu *piatră vânăată* (soluțiune de vitriol) și prin *arderea* (carbonizarea) vârfului ascuțit.

Oțelirea cu cătran stă în aceea, că încălzim într'o căldare, ori oală mare de fier, cătranul și parii cu partea ascuțită, îi băgăm până la o înălțime de 50 cm. și ținem în carbolineu 1—5 minute. Acum îi scoatem și-i așezăm în alt vas (un ciubăr mai mare) ca, ce se scurge de pe ei, să nu se piardă, ci să se prindă și folosească din nou. Chipul acesta îl folosim la *parii uscați*.

Oțelirea cu piatră vânăată stă în aceea, că topim în fiecare vadră de apă câte un pătrar de chilogram de piatră vânăată, făcând atâta zamă, de câtă credem că avem lipsă. Zama o încălzim, apoi punem parii întrânsa, ca să se acopere cam o jumătate de metru de din jos în sus. Aci rămân 2—3 zile. Acum îi scoatem, încălzim zama din nou și băgăm alți pari, până îi gătam pe toți. Acest fel de oțelire e bun, când parii nu-s destul de uscați.

Oțelirea prin carbonizare, o folosesc des țărani noștri. Ea stă în pârlirea sau arderea capului ascuțit al parului la înălțime de 50 cm. Am luat 50 cm., pentru că parul îl implantăm în pământ 40 cm., iar 10 cm. să rămână afară în fața pământului, fiindcă parii aicea putrezesc mai curând, ca în partea din pământ.

Parii se implantă la viile de pe șes totdeauna în partea de câtră *miază noapte* a viței, la depărtare de un lat de mână din sus de butuc dar nu în linie dreaptă cu butucul ci ceva mai în stânga.

La viile de pe dealuri parii se implantă din sus de butuc, câtră vârful dealului, cum am văzut mai sus, la viile de pe șes.

Dacă locul nu e tare, implantarea e lucru ușor. Dacă pământul e tare, ne folosim de o *unealtă anume*, de fier: *o potcoavă cu dinți*, numită și *măță sau cărăzău*, care se leagă cu curele de un picior, se prinde cu ea parul și să indeasă în pământ, cât voim. Lucrul acesta e foarte practic, merge repede și fără mare oboseală.

Dacă locul de vie e pietros, aici trebuie să facem găurile cu parul de fier, în cari apoi implantăm parii.

Parii trebuie să fie bine și deajuns de afund implantați și înșepeniți, altcum vița o doboară și culcă la pământ și cele mai mici vânturi de peste vară.

Nic Pop,
profesor de economie.

ȘTIRI

Alegerea dela Sânmărtin.

Alegerea dela Sânmărtin s'a încheiat încă Marți, în ziua cea dintăi, dar nici până astăzi, Joi, a treia zi, nu s'a publicat rezultatul. Din veștile cari au sosit la Blaj, voturile între candidatul partidului național și cel al guvernului s'au împărțit astfel:

Dr. Ioan Bianu 3193 voturi,
Dr. Octavian Prie 2871 *

Al treilea candidat, cel liberal, Dr. Emil Folea, n'a primit decât foarte puține voturi: Miercuri seara și Joi dimineața s'a lătit vestea, că totuși a fost scos Dr. Prie. Președintele de alegere din Sânmărtin n'a vrut să primească de bune voturile din satele unde aveă Dr. Bianu mai multe, iar în Luncă listele alegătorilor au fost furate chiar în ziua alegerii, spre a se zădărnici voturile oamenilor.

În clipa când punem gazeta la tipar, încă nu știm hotărît ce-i cu alegerea dela Sânmărtin.

— **Cătră cetitori.** Mulți cetitori se plâng, că nu primesc foaia regulat, ori că n'o primesc de loc. Noi facem tot ceace ne stă în putință ca foaia să meargă în rând, însă, precum se vede, poșta și măciucașii de prin multe sate se pun adeseori deacurmezișul silințelor noastre.

Rugăm pe subiiții noștri cetitori, ca ori de câteori nu primesc vre-un număr, să ne scrie numai decât pe-o cartă postală, ca să-le trimitem foaia din nou, ori ca să putem face plânsoare la Direcțiunea poștelor.

— **Căsătoria Principilor noștri.** Căsătoria principesei Elisabeta se va întâmpla la 11 Februarie în biserica Mitropoliei din București. Seara se va face un joc de nuntași și miri vor pleca împreună cu Regina Maria la Atena. Regina Sofia a Greciei va sosi la București, de unde împreună cu Regele și Regina noastră vor pleca împreună la Atena, unde se va serba căsătoria Prințului Carol.

— **Bătăie domnească.** Pentru un schimb de vorbe s'au bătut la București în duel, cu piștoale, *Lascar Zamfirescu*, fiul președintelui

Adunării Deputaților, și un căpitan în rezervă cu numele *Maican*. Lascar Zamfirescu, a primit o rană la frunte, pe urma căreia și-a dat sufletul în spital. Tovarășul său de duel a fost pus la închisoare.

— **Boala sughițului.** În multe părți ale Europei a dat un beteșug nou între oameni: boala sughițului. Cei atinși de această boală sughiță într'una, zile, săptămâni și chiar luni întregi, au călduri și nu pot dormi. Unii dintrâșii chiar mor. Boala este lipicioasă și cuprinde adeseori sate și orașe întregi. Când s'a ivit mai întâi oamenii au luat-o în râs, dar astăzi spun doftorii, că e mai grea de cum s'ar crede. Ea atinge mai ales pe oamenii cari au frământări multe. Pe la noi încă nu s'a ivit!

— **Vagoane cari merg singure.** Așa de mare a fost furtuna ce s'a deslănțuit în Moldova săptămâna trecută, încât 6 vagoane încărcate au pornit din gara Hârlău cu o iuțeală de 90 kilometri pe oră. Într'o jumătate de oră au ajuns la Podul Iloaei, unde s'au oprit. Din fericire nu s'a întâmplat nici o nenorocire.

— **O naie scoasă din fundul mării.** În 2 August a anului 1916 o naie mare italiană, cu numele »Leonardo da Vinci« a fost scufundată, în urma unei tradări, de către Austrieci în apropiere de portul Taranto. Italienii, măiestrii vestiți, au hotărât, să scoată aceasta naie din afunzimea mării. Și punându-se cu tot dinadinsul pe lucru le-a și succes, spre marea mirare a lumii, să o scoată și s'o poată iară folosi. Incercarea aceasta, bine izbândită, face cinste inginerilor italieni.

— **Viscol mare.** Un viscol groaznic s'a deslănțuit în ziua de 28 Ianuarie asupra orașului Baia-Mare. Zăpada a atins o înălțime de peste 2 metri.

Regimentul 88 infanterie, ee venea dela Sighet la Baia-Mare a fost prins de viscol pe drum. Toate căruțele regimentului au fost înzăpezite pe drumul dela Crăcești.

Sute de oameni și sănii din Baia-Mare au plecat în puterea nopții, spre a da ajutor celor înzăpeziți.

— **Pentru ce n'avem tutun la sate?** La fabrica din Cluj este tutun destul, ba este chiar prea mult, așa că acum începe a se mucezi. Cu toate acestea noi, cei dela sate, îi duceau dorul. Pentru ce? Pentru că pe când fabrica de tutun ar putea să trimită în Ardeal 2 vagoane de tutun la zi, ea nu trimite decât 5 la lună, neavând vagoane. Toată sărăcia și toate lipsurile din țara aceasta bogată vin din lipsa de vagoane.

— **Regele Grecilor.** Se știe cu cât năcaz a ajuns iarăș pe tron regele Constantin al Greciei. Toate puterile cele mari ale Europei îl dușmănesc pentru că pe vremuri a fost prietin cu Nemții, iară acum, după ce poporul grecesc l'a chemat iarăș pe tron, aceste puteri s'au întovărășit, pentru a face zile amare. Deodată cu intrarea sa în țară au făcut să scadă banii grecești, iară acum ministrul de externe Ceho-Slovac a declarat în Camera din Praga, că Antanta lucră din răspuțeri să-l doboare de pe tron, ori cel puțin să fie el însuși silit să abzică.

— **Vânt groaznic** s'a deslănțuit Lunea trecută în tot cuprinsul Ardealului până la Brașov, pricinuind mari pagube pretutindeni. Mai cu seamă stâlpii de telegraf și de telefon au suferit foarte mult, s'au răsturnat vre-o 40 numai pe linia Cluj—Brașov—București, așa că trei zile nu s'a mai putut vorbi cu telefonul.

— **Nu le place în Ungaria.** Se știe, că foarte mulți Unguri din Ardeal, îndată ce Ardealul s'a alipit de Vechiul Regat, au plecat spre Ungaria. Și se duceau cu duimul, bucuroși că au »scăpat« dela noi. Dar se vede că s'au săturat curând de »fericire«. În Ungaria abia este mâncare de ajuns pentru cei de acolo necum și pentru ungurii din Ardeal. După ce au mâncat din belșug răbdări fripte, Ungurii noștri acum încep a se întoarce în Ardeal, unde tot e mai de trăit decât în Ungaria.

— **Au ținut ou Nemții.** Bulgarii au hotărât să tragă la răspundere pe toți miniștrii din cursul războiului, cari puteau să încheie o

pace mai bună, dar' n'au făcut-o și astfel au pricinuit căderea Bulgariei. Mai mulți miniștri sunt întemnițați și se așteaptă noi întemnițări. Fostul ministru al treburilor școlare Peșșof este întemnițat de un an și este bolnav, dar cu toate acestea nu vreau să-l slobozească.

— **Locomotive din Austria.** În marea lipsă de locomotive ce stăpânește la noi în țară, guvernul nostru s'a îndreptat către guvernul austriac cu rugarea să-i dea în arândă locomotive și vagoane. Austriecii ne-au și făgăduit 100 de locomotive și 2000 vagoane, toate nouă-nouțe, pe cari ni-le dau în arândă pe trei ani. Noi vom plăti în schimb o arândă de 200 Lei la zi pentru fiecare locomotivă și de 50 Lei de fiecare vagon. Astfel pe noi ne vor costa aceste locomotive 20 mii de Lei, iară vagoanele 100 mii la zi, laolaltă 120 mii de Lei.

— **Plata păcătoșilor.** Am amintit în numărul trecut al gazetei noastre, că de-o vreme încoace trenurile au început să meargă mai bine. Se vede, că la conducerea C. F. R. a apucat un om de ispravă, care s'a pus pe lucru. Rând pe rând s'a văzut și se vede, că câțiva funcționari au purtat vina neregulelor dela C. F. R. și acești funcționari, cari au pus bețe în roate, sunt dați rând pe rând afară. Până acum au fost scoși din de-regătorie 18 inspectori ai C. F. R.

Vorbe înțelepte.

In casa sgârcitului stă culcat diavolul.

*

Nu face tot ce poți; nu spune tot, ce știi; nu cheltuie tot, cât ai.

*

Grijește să nu mergi după fărîna și să pierzi sacul.

*

Copila în fașă, zestrea'n ladă.

*

Locu, focu. (Cine are loc, are multă osteneală).

*

Cheltuieste după cum ți-i câștigul.

*

Cheltuieli mari, testament slab.

Posta Redacției.

I. B. — Oravița. — Poeziile trimise nu se pot publica, fiindcă cetitorii din popor foarte multe cuvinte dintr'ânsele nu le-ar înțelege.

»Vieață grea dar meritată
Oaste multă, decimată,
Țara toată desmembrată...«

Ori:

»Fost-a și persecutat
Umilit și preterat...«

Câte șire, atâtea cuvinte, cari, ne-fiind cunoscute de popor, nu ar putea fi gustate. Publicăm bucuroși versuri scrise pe înțelesul tuturor.

*

»Unul dintre cei de față«. — Nu cunoaștem mai deaproape împrejurările din comuna Dv., deci nu putem publica corespondența trimisă.

Se vinde

din mână libetă un taur soiu alb de 2 ani la *Ciortea Niculae* din Cisteiul român p. Crăciunelul de jos, plasa Blaj. (28) 2—2.

Nicolae Barna, pantofar

Blaj — Strada Vancea.

Lângă internatul de băeți,

Are totdeauna și încălțări gata. Lucru trainic.

E fecior de jăran și servește cu grijă pe tot omul.

Câștigați-vă încălțări dela oameni de ai noștri. (30) 1—5.

De vânzare.

Di Emil Olteanu din Blaj, strada Bărnățiu, vinde 10 buc. ferești nouă (fără geamuri) lucrate din lemn uscat. (26) 3—3

„Ștefania“
moară sistematică

a lui

ȘTEFAN DRAGOȘ,
fiul, — BLAJ.

□ □

Se va deschide în curând și va face tot felul de făinuri, gris și alte derivate.

(24) 5—10

Redactor responsabil:

IULIU MAIOR.

Cenzurat: Dr. Denghel primpretor.